

De eieren van de Bontbekplevier zijn iets grooter dan die van de Strandplevier en vertoonen meer den priktolvorm. De kleur is meestal ook iets groener, ofschoon ik eieren van het Strandpleviertje vond (op Texel), die groener waren dan eieren van de Bontbekplevier. Ik geloof zeker, dat er tusschen Zandvoort en Wijk aan Zee *meer* Bontbekplevieren broeden dan Strandplevieren.

Alkmaar.

JAN P. STRIJBOS.

De eerste pestvogels. — Daar het u misschien zal interesseeren, deel ik u mede, dat ik Zondagmiddag 3 pestvogels in mijn tuin zag; ze liepen te scharrelen in het gras.

Mijn zoontje zag er vandaag één in den tuin van mijn buurman, die kennelijk zat te zoeken naar besjes van cotoneaster.

Hengelo, 24 Nov. 1914.

H. KRABBE.

Notenkraker? — 20 October l.l. zag ik in den Koedood nabij Rotterdam een bruinachtig zwarten vogel iets grooter dan een lijster met witte vlekjes op het eind der veeren. Hij had een dikken snavel en was zeer mak. Welke vogel kan dit geweest zijn?

Rotterdam.

W. HUSSEM.

Herfstbloei. — Is het u, in verband met uw opmerkingen over »Novemberbloesem« in de laatste afl. van D. L. N. bekend, dat over groei en bloei van verschillende planten in herfst en winter ook gesproken wordt in het artikel van Dr. J. Jeswiet in de »Beihefte zum Botanischen Zentralblatt« (1913 of begin 1914): »Eine Einteilung der Blütenpflanzen der Holländischen Dünen in ökologischen Gruppen nach Massart«. (De titel luidt in hoofdzaak aldus; ik heb het stuk niet hier om dien letterlijk over te schrijven). Het is een aanvulling van het in 't zelfde tijdschrift verschenen proefschrift van Dr. Jeswiet.

In eigen tuin hier merkte ik het verschijnsel bij verschillende soorten op. De rozen bloeien ieder najaar voor de tweede maal, sommige variëteiten in grooter mate dan andere. Dezen herfst was deze nabloei rijker dan vaak anders. Overblijvende Riddersporen maakten in den nazomer nieuwe frissche bladeren en bloeistengels; de bloemen zijn echter slechts gedeeltelijk tot ontwikkeling gekomen. Oost-Indische kers blijft doorbloeien, totdat bloem en blad bevroren, zooals nu de vorige dagen geschied is. Hoewel de vorst vrij streng was, ziet het er naar uit, dat bij eenigszins zacht weer de rozen nog wel zullen voortgaan met bloeien.

In de genoemde gevallen zou de bloei ongetwijfeld langer duren, indien te lage temperatuur dat niet verhinderde. Interessant is het zeker na te gaan, in hoeverre de bloeitijd (of in het algemeen de periodieke ontwikkeling), die van elders ingevoerde planten in hun vaderland eigen is, onder den invloed van het nieuwe klimaat, waarin zij nu leven, gewijzigd wordt of behouden blijft. Deze periodieke ontwikkeling blijft voor een deel conservatief, door erfelijke factoren, bewaard, ook bij verandering van levensomstandigheden. Voor een ander deel kan die ontwikkeling onder den invloed van het klimaat of den bodem wijzigingen ondergaan; de bloeiperiode wordt bijv. verkort, verlengd of in een anderen tijd van het jaar verschoven. Deze veranderingen staan klaarblijkelijk in verband met de specifieke, erfelijke gevoeligheid voor lage temperaturen, weinig licht e. d.

Als normale Novemberbloei (uw rubriek 4) kunnen ook de Herfstchrysanthen genoemd worden. Dat in een veld suikerbieten e. d. (tweejarig), vaak enkele eenjarige individuen een bloeistengel vertoonen en dat het Prof. Hugo de Vries gelukte *Oenothera Lamarckiana* door zorgvuldige cultuur geregeld in het eerste jaar te doen bloeien, kan bij rubriek 5 vermeld worden. Late bloemdragende zijtakken aan den voet van den hoofdstengels (6) komen ook voor bij stokrozen (*Althaea*).

Tegelijk met den beschreven laten bloei, kan een abnormaal *vroege* bloei van andere soorten plaats hebben. *Primula acaulis*, die op Walcheren veel gekweekt en verwilderd voorkomt, draagt vanaf Oct. of Nov., wanneer het weer niet al te koud is, aldoor enkele bloemen; de volle bloei valt in April. Een sterk voorbeeld is ook, dat aan een peperboompje (*Daphne Mezereum*) in den Hortus te Utrecht in het bijzonder mooie najaar van 1913 begin November een aantal bloempjes zich openen.

Het is de vraag, of wij niet met zulk een buitengewoon vervroegde voorjaarsbloei te doen hebben bij de winterjasmijn (*Jasminum nudiflorum*), die door u onder de normale herfstbloeiers genoemd wordt. Persoonlijk ken ik dezen heester weinig, maar in »Onze Tuinen«, VII 254, vind ik een artikel van H. Witte, waarin deze in 't bijzonder den bloeitijd bespreekt en waaruit blijkt, dat deze soort in ons klimaat op open standplaats in het vroege voorjaar bloeit, doch dat op beschutte standplaats, bijv. als klimplant tegen een muur op het zuiden, een groot gedeelte der bloemen vóór de wintervorst opengaan. Al naar de omstandigheden zou dit heestertje dus van eind October tot begin April bloeiend zijn aan te treffen.

Men denkt hierbij onwillekeurig aan het vervroegen (forceeren) van allerlei planten door eenvoudige middelen of meer ingewikkelde kunstgrepen. Trouwens het geheele belangwekkende gebied van periodiciteit door uitwendige en inwendige oorzaken is hiermee betreden.

Domburg, 24 Nov. 1914.

P. J. v. D. FEEN JR.

Het artikel van D. Jeswiet staat in de Beih. z. Bot. Centrbl. Bd. XXXI 1913 Abt. II pg. 322 en heet: Eine Einteilung der Pflanzen der niederländischen Küstendünen in ökologische Gruppen.
J. Hs.

Dierenmishandeling. — Hoe schandelijk men soms met dieren omgaat, blijkt genoegzaam uit onderstaande gebeurtenis:

Mijn neef, die wegens de mobilisatie te Monster ingekwartierd is, vond met eenige andere soldaten in den omtrek van dit dorp eene Mantelmeeuw in oerniswaardigen toestand. Het dier was aan een der zwemvliezen gewond en kon niet meer vliegen. Eenparig besloten de soldaten de arme meeuw mee te nemen. In een leegstaand kippenhok van de boerderij, waar zij ingekwartierd zijn, werd het dier ondergebracht en zoo goed verzorgd, dat de meeuw spoedig genas. Daar zij echter niet vliegen kon, besloten de soldaten het dier nog eenige dagen te houden, alvorens het de vrijheid te hergeven. 't Heeft niet zoo mogen zijn.

Eene andere troep soldaten haalde bij afwezigheid der verzorgers de meeuw uit het hok, en begaf zich er mee naar een naburig weiland, waar zij *met de meeuw gingen voetballen*.

Eenigen tijd later werden de verzorgers der vogel op dit barbaarsche vermaak opmerkzaam. Hun tusschenkomst kwam echter te laat. *Tengevolge van de ruwe trappen en schoppen der wreedaards was de vogel reeds dood. Een der pooten was gebroken, een oog ingetrapt*, en overal vertoonden de veeren vuile plekken, die aangaven, waar de schoenen het dier aangeraakt hadden. 't Ergste was, dat dit verheffende spel *onder leiding stond van een sergeant en een korporaal*. Een der toegesnelde soldaten schroomde niet, den sergeant ondubbelzinnig de waarheid te vertellen over zijne lage daad.

De vogel, die eene vlucht had van 4.25 M., bevindt zich nu bij een preparateur om opgezet te worden.

's-Gr.

C. V.

Ijsvogeltje in Utrecht. — Bij deze deel ik u mede, dat ik Maandag 23 Nov. j. l. alhier tegen half twee 's middags een Ijsvogeltje langs den Singel heb gezien (ongeveer ter hoogte van de Wittevrouwenbrug). 't Vloog zeer goed, en, naar ijsvogelmanier laag langs 't water. Anderen moeten 't mooie vogeltje den volgende dag, tegen half een gezien hebben, daar niet ver vandaan, langs 't zelfde water. Aangezien ik dit voor een weinig voorkomend geval houd, dacht ik, dat zal ik mijnheer Thijssse eens schrijven.

J. v. MARLE.

Zoo heel zeldzaam is de ijsvogel gelukkig niet. Als men er maar op bedacht is, dat 't dier bestaat, krijgt met het dikwijls genoeg ook in stadsparken te zien.

Th.

De Grootte Stern. — Hoewel ik elken zomer enkele groote sterns waarneem, ben ik er van overtuigd, dat deze zeezwaluw op dit eiland niet broedt, want, hoeveel ik er naar gezocht heb, is 't mij niet mogen gelukken, hunne legsels te vinden. De mogelijkheid evenwel bestaat, dat er zich hier op een volgend jaar een kleine kolonie gaat vestigen en al moge dan het kanongebulder van Borkum zich nog steeds doen hooren, geloof ik niet, dat ze zich hierdoor zal laten verjagen, tenminste de 3 andere sterna-soorten, die hier geregeld elk jaar broeden (*macrura* en *hirundo* in toenemend aantal!), leggen hiervoor niet de minste vrees aan den dag. Schiermonnikoog ligt dan ook verder verwijderd van Borkum dan Rottum. In een volgend seizoen hoop ik een onderzoek in te stellen naar hetgeen zoolop Simonszand en de Boschplaat werkt aangetroffen.

Schiermonnikoog.

D. WOLTMAN.

A A N G E B O D E N :

tegen elk aannemelijk bod, of te ruilen, twee goed onderhouden boeken, met prachtig gekleurde platen, getiteld: J. E. Vaet, Med. Doct, Catalogue Systematique. Adres: J. Geusbergen St. M. Gestel. (U.)